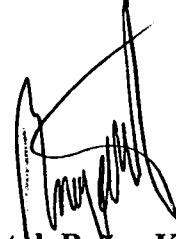

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

2023 Kahramanmaraş Depremleri sonrasında bölge için 6 Şubat 2023 tarihi itibarıyla mücbir sebep hali ilan edilmiş; vergi, SGK primleri, mali beyanlar ve idari yükümlülükler ertelenmiştir. Kamuoyuna açıklanan son düzenlemeye göre Mücbir Sebep Hali 30 Kasım 2025'te sona erecek şekilde uzatılmıştır.

Ancak bir süre devam eden mücbir sebep uygulaması esnafa kalıcı bir rahatlama sağlamamış, aksine ertelenen yükümlülüklerin birikmesi nedeniyle daha ağır bir ekonomik baskı oluşturmuştur. İş yerlerinin yıkılması veya kullanılamaz hale gelmesi, sigorta ödemelerindeki gecikmeler, tedarik sorunları, kira uyuşmazlıkları, personel kaybı ve ticaretin daralması gibi sorunlar bölgede ekonomik hayatı ciddi biçimde zayıflatmıştır.

Esnaf, mücbir sebep döneminde gelir kaybı yaşarken 2025 yılı itibarıyla ödemesi gereken toplu borçlarla karşı karşıya kalmış; bölgenin ekonomik toparlanması ise beklenen seviyeye ulaşmamıştır. Bu çerçevede Kahramanmaraş esnafının yaşadığı sorunlar, mücbir sebep düzenlemelerinin kapsamı ve yeterliliği açısından yeniden değerlendirilmesi gereken bir noktaya ulaşmıştır.

Bu kapsamda:

1. Mücbir sebep halinin başlangıcı olan 6 Şubat 2023'ten bugüne kadar Kahramanmaraş'taki kaç esnaf faaliyetlerine yeniden başlayamamıştır? Faaliyete dönemeyen işletmeler için özel bir destek mekanizması planlanmakta mıdır?
2. Mücbir sebep halinin 30 Kasım 2025'e kadar uzatılması, esnafın ertelenmiş vergi ve SGK prim yükümlülüklerinin çok daha büyük bir toplam borç halinde karşılmasına neden olacaktır. Bu borçların yeniden yapılandırılması veya kısmi olarak silinmesi yönünde hükümetin bir çalışması var mıdır?
3. Mücbir sebep döneminde ortaya çıkan uzun süreli gelir kayıpları dikkate alındığında, deprem bölgesindeki esnaf için borç erteleme yerine borç affı seçenekleri değerlendirilmiş midir?
4. Depremde hasar gören işyerleri için sigorta şirketlerinin ödeme süreçlerinin çok uzadığı ve birçok işletmenin hâlâ ödeme alamadığı bilinmektedir. Sigorta şirketlerinin gecikmeli ödemelerine karşı hangi denetim ve yaptırım mekanizmaları devreye sokulmuştur?
5. Deprem sonrası kira ve sözleşme ihtilaflarında ciddi artış yaşanmıştır. Mücbir sebep ilanına rağmen kiracı-mülk sahibi anlaşmazlıkları süregelmiştir. Bu sorunları çözmek amacıyla özel bir arabuluculuk veya hukuki destek programı oluşturulması planlanmakta mıdır?
6. Esnafın tedarik zincirine erişimi, deprem sonrası ciddi şekilde sekteye uğramış; maliyetler yükselmiştir. Küçük esnafın rekabet gücünü kaybetmesini engellemek için üretim ve tedarik maliyetlerini düşürmeye yönelik bir teşvik programı hazırlanmakta mıdır?
7. Deprem sonrası yaşanan göç ve işgücü kaybı nedeniyle birçok esnaf personel bulmakta zorlanmaktadır. Bölgedeki işletmelere yönelik istihdam teşvikleri, sigorta primi destekleri veya ücret destek programları gündemde midir?
8. Belgeleri kaybolan, işyeri hasarı nedeniyle başvuru yapamayan veya hayat düzeni bozulan esnafın devlet desteklerine erişimde yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesi için ek bir başvuru yolu veya özel telafi mekanizması oluşturulacak mıdır?
9. Mücbir sebep halinin 30 Kasım 2025'te sona ermesiyle birlikte Kahramanmaraş'taki esnafın toplu bir borç yüküyle karşı karşıya kalacağı açıktır. Bu tarihten sonra esnafın borç krizine girmemesi için nasıl bir planlama yapılmaktadır?